

O Δ Y Σ Σ E I A Σ

P A Ψ Ω I A I A . Θ.

S U M M A R I U M.

Postero die in publico concilio consultat Alcinous de hospite domum deducendo, principesque popui et florem iuuentutis ad epulas vocat illi praebendas (1-45). Statim iuvenes, adornata navi, in regiam Alcinoi conveniunt, quo et Demodocus accitur, canendi ad citharam peritus (46-103). Pransi omnes conferunt se in forum ad gymnicos ludos faciendos, quibus Ulysses laccessitus se immiscet et certamine disci vincit (104-255). Deinde saltatur a iuvenibus carmen, quod Demodocus cantat de amoribus Martis et Veneris; etiam simplex genus saltationis additar (256-384). Iam parantur Ulyssi dona a principibus et Euryalo, qui eum antea dictis laccessierat; mox in Alcinoi aedibus calida lotus epulas adit (385-469). In his Demodocus, de equo ligneo et Illi excidio canens, heroī memoriam superioris fortunae et lacrimas movet; ex quo eum rogat Alcinous, ut, quis sit et quos casus perpessus sit, exponat (470-586).

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Θ.

Οδυσσέως σύστασις πρὸς Φαιάκας.

Ἔμος δ' ἡριγένεια φάνη δοδοδάκτυλος Ἡώς,
ῳρνυτὸς ἄρδεξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο.

ἄν δ' ἄρα Διογενῆς ὥρτο πτολίπορθος Ὁδυσσεύς.
τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Φαιήκων ἀγορίνδος, ἡ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
ἔλθοντες δὲ κάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν
πλησίον. ἡ δ' ἀνὰ ἄστυ μετώχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
νόστον Ὁδυσσῆι μεγαλήτορι μητιόωσα.

καὶ δα ἐκάστω φωτὶ παρισταμένη φάτο μῆθον.

5

Δεῦτ' ἄγε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
εἰς ἀγορὴν ἵέναι, δῆφρα ξείνοιο πύθησθε,
ὅς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα,
πόντον ἐπιπλαγχθεὶς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.

10

“Ως εἰποῦσ”, ὠτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
καὶ παλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραὶ τε καὶ ἔδραι
ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρα θηῆσαντο ἴδοντες

15

νίὸν Λαέρταο δαιφρονα. τῷ δὲ ἄρδε Αθήνη
θεσπεσίην κατέχεις χάριν πεφαλῆ τε καὶ ὅμοις·

20 καὶ μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἵδεσθαι,
ὅς πεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
δεινός τοῦ αἰδοῖος τε, καὶ ἐπτελέσειεν ἀέθλους
πολλούς, τοὺς Φαιήκες ἐπειρήσαντ' Ὁδυσῆος.
αὐτὰρ ἐπει ὁ ἥγερθεν, διηγερέες τοῦ ἐγένοντο,

25 τοῖσιν δὲ Αλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

Κέκλυτε, Φαιήκων ἥγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
ὄφρε εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ξεῖνος δέ, οὐκοῦν δέστις, ἀλώμενος ἴκετερός εἰμὸν δῶ,
ἥτε πρὸς ήοίων ἡ ἐσπερίων ἀνθρώπων·

30 πομπήν δὲ ὀτρύνει, καὶ λέσσεται ἔμπεδον εἶναι.

ἥμεῖς δέ, ὡς τὸ πάρος περ, ἐποτρυνώμεθα πομπήν.
οὐδὲ γάρ οὐδέ τις ἄλλος, δῆτις οὐδὲν δώματος ἴκηται,
ἐνθάδε δέδυρομενος δηρὸν μένει εἴνεια πομπῆς.
ἄλλος δέ τοις, νῆα μέλαιναν ἐφύστομεν εἰς ἄλλα δῖαν

35 πρωτόπλοον· πούρῳ δὲ δύω καὶ πεντήκοντα
κρινάσθων κατὰ δῆμον, δέσοι πάρος εἰσὶν ἀριστοι.
δηράμενοι δέ εὖ πάντες ἐπὶ οὐλῆσιν ἐρετμά
ἔνβητε· αὐτὰρ ἐπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,
ἥμέτερόν δέ εἰλθόντες· ἐγὼ δέ εὖ πᾶσι παρέξω.

40 πούροισιν μὲν ταῦτα ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
σκηπτοῦχοι βασιλῆς ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
ἔρχεσθε, ὅφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν.
μηδέ τις ἀρνείσθω· καλέσασθε δὲ θεῖον ἀοιδόν,
Δημόδοον· τῷ γάρ δα θεὸς πέρι δῶκεν ἀοιδήν,
45 τέρπειν, ὅπῃ θυμὸς ἐποτρύνησιν ἀείδειν.

Ὦς ἀρα φωνήσας ἥγήσατο· τοὶ δέ ἄμπεοντο

σκηπτοῦχοι· κήρυξ δὲ μετώχετο θεῖον ἀοιδόν.

κούρω δὲ κοινθέντε δύω καὶ πεντήκοντα

βήτην, ὡς ἐκέλευστ', ἐπὶ θῖν' ἄλὸς ἀτρυγέτοιο.

αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἥδε θάλασσαν,

50

νῆα μὲν οἶγε μέλαιναν ἄλὸς βένθοςδε ἔρυσσαν.

ἐν δὲ ίστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ίστια νηὶ μελαινῇ,

ἥρτύναντο δὲ ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισιν,

πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνά δὲ ίστια λευκὰ πέτασσαν.

ὑψοῦ δὲ ἐν νοτίῳ τίνῃ ὠδυμισσαν· αὐτὰρ ἐπειτα

55

βάν δὲ ἵμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.

πλήντο δὲ ἄρδε αἴθουσαί τε καὶ ἔρυσα καὶ δόμοι ἀνδρῶν.

[ἀγρομένων· πολλοὶ δὲ ἄρδε ἔσαν νέοι ἥδε παλαιοί.]

τοῖσιν δὲ Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλον ἴερευσεν,

ὄκτὼ δὲ ἀργιόδοντας ὑας, δύο δὲ εἰλίποδας βοῦς.

60

τοὺς δέρον, ἀμφὶ δὲ ἐπον, τετύκοντό τε δαΐτε ἔρατεινήν.

Κήρυξ δὲ ἐγγύθεν ἥλθεν, ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν,

τὸν πέρι Μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δὲ ἀγαθόν τε κακόν τε·

ὅφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δὲ ἥδειαν ἀοιδήν.

τῷ δὲ ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον

65

μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·

καὶ δὲ ἐκ πασσαλόφι υφέμασεν φόρμιγγα λίγειαν,

αὐτοῦ ὑπὲρ υφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὸν ἐλέσθαι

κήρυξ· πάρο δὲ ἐτίθει κάνεον, καλήν τε τράπεζαν,

πάρο δὲ δέπτας οἴνοιο, πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.

70

οἱ δὲ ἐπὶ ὄνταις ἐτοῖμα προκείμενα χειρας ἵαλλον.

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Μοῦσ' ἄρδε ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,

οἵμης, τῆς τότε ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανεν·

νεῖκος Ὁδυσσῆος καὶ Πηλείδεω Ἀχιλῆος,

75

ώς ποτε δηρίσαντο, θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ,
ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν· ἀναξ δὲ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
χαῖρε νόῳ, ὅτε ἄριστοι Ἀχαιῶν δηριόωντο.

ώς γάρ οἱ χρείων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων

80 Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ, ὅθε ὑπέρθη λάϊνον οὐδὸν
χρησόμενος· τότε γάρ οὐα κυλίνδετο πήματος ἀρχὴ
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.

Ταῦτ' ἀρέ διοιδός ἀείδε περικλυτός· αὐτάρ Οδυσσεὺς

πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔλων χερσὶ στιβαρῇσιν,

85 καὶ κεφαλῆς εἴρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα·

αἰδετο γάρ Φαιήμας, ὅπερ διφρύστι δάκρυα λείβων.

ἥτοι ὅτε λήξειεν ἀείδων θεῖος ἀριδός,

δάκρυ διμορξάμενος, κεφαλῆς ἀπὸ φᾶρος ἔλεσκεν,

καὶ δέπτας ἀμφικύπελλον ἔλων, σπείσασις θεοῖσιν.

90 αὐτάρ ὅτε ἀψ ἀρχοιτο, καὶ ὅτρύνειαν ἀείδειν

Φαιήμων οἱ ἄριστοι· ἐπεὶ τέρποντες ἐπέεσσιν·

ἀψ Οδυσσεὺς κατὰ πράτα καλυψάμενος γοάσκεν.

ἔνθε ἄλλους μὲν πάντας ἔλανθανε δάκρυα λείβων,

Ἄλινοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατες ἥδε ἐνόησεν,

95 ἥμενος ἄγκαρτον· βαρὺ δὲ στενάχοντος ἀκουσεν.

αἷψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·

Κέκλυτε, Φαιήμων ἡγήτορες ἥδε μέδοντες·

ἥδη μὲν δαιτός κενοφήμεθα θυμὸν εἴσης,

φόρμιγγός θεος, ἥ δαιτὶ συνήροδός ἐστι θαλείῃ·

100 νῦν δέ ἔξελθωμεν, καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν

πάντων· ὡς χρέος ἔνισπῃ οἴσι φίλοισιν,

οἵκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγγύνόμεθα ἄλλων

πύξ τε παλαισμοσύνη τε καὶ ἀλμασιν ἥδε πόδεσσιν

“Ως ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δέ ἀμέρηποντο.

καὶ δέ ἐκ πασσαλόφι ορέμαστεν φόρμιγγα λίγειαν, 105
 Δημοδόκου δέ ἔλε χεῖσα, καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
 κήρυξ· ἥρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὄδόν, ἥνπερ οἱ ἄλλοι
 Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέούτες.
 βὰν δέ ἵμεν εἰς ἀγορὴν, ἅμα δέ ἔσπετο πουλὺς ὅμιλος,
 υνδῖοι· ἀν δέ ἴσταντο νέοι πολλοί τε καὶ ἐσθλοί. 110
 ὁδότο μὲν Ἀκρόνεώς τε καὶ Ὄκναλος καὶ Ἐλατρεύς,
 Ναυτεύς τε Πρυμνεύς τε καὶ Ἀγχίαλος καὶ Ἐρετμεύς,
 Ποντεύς τε Πρωρεύς τε, Θόων, Ἀγαβησίνεώς τε,
 Ἀμφίαλός θ', υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο.
 ἀν δέ καὶ Εὐρύαλος, βροτολοιχῷ ἵσος Ἀρηΐ, 115
 Ναυβολίδης θ', ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
 πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα.
 ἀν δέ ἔσταν τοῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
 Λαοδάμας θ' Ἀλιός τε καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος·
 οἱ δή τοι πρῶτον μὲν ἐπειδήσαντο πόδεσσιν. 120
 τοῖσι δέ ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· οἱ δέ ἅμα πάντες
 καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
 τῶν δέ θέειν ὅχ' ἄριστος ἔην Κλυτόνηος ἀμύμων·
 ὅσσον τέ ἐν νειῷ οὐρῶν πέλει ἡμιονοῦν,
 τόσσον ὑπεκπροθέαν λαοὺς ἵκεθ', οἱ δέ ἐλίποντο. 125
 οἱ δέ παλαισμοσίνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο·
 τῇ δέ αὐτῷ Εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἄριστους.
 ἄλματι δέ Ἀμφίαλος πάντων προφερόεστατος ἦεν·
 δίσκῳ δέ αὖ πάντων πολὺ φέρτατος ἦεν Ἐλατρεύς·
 πὺξ δέ αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο. 130
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοις,
 τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη παῖς Ἀλκινόοιο·
 Λεῦτε, φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα, βί τιν' ἀέθλον

οῖδέ τε καὶ δεδάητε· φυῆν γε μὲν οὐ νακός ἐστιν,

135 μηρούς τε κυήμας τε καὶ ἀμφω χεῖρας ὑπερθεν,
αὐχένα τε στιβαρὸν, μέγα τε σθένος· οὐδέ τι ἥβης
δείνεται, ἀλλὰ νακοῦσι συνέργηται πολέεσσιν.

οὐ γάρ ἔγωγέ τί φημι νακώτερον ἄλλο θαλάσσης,
ἄνδρα τε συγχεῦαι, εἰ καὶ μάλα ναρτερός εἴη.

140 Τὸν δ' αὗτὸν Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φῶνησέν τε·
Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μεῖζαν ἔειπες.
αὐτὸς νῦν προκάλεσσαι ἵών, καὶ πέφραδε μῆθον!

Αὗταρ ἐπεὶ τόγε ἄπουστος ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,
στῆ δέ τοι μέσσον ἵών, καὶ Οδυσσῆα προξείπεν·

145 Λευρὸς ἄγε καὶ σύ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων,
εἴ τινά που δεδάηκας· ἔοικε δέ σε τὸν ἴδμεν ἀέθλους.
οὐ μὲν γάρ μεῖζον κλέος ἀνέρος, ὅφρα κεν ἦσιν,
ηδὲ τι ποσσὸν τε δέξει καὶ χερσὸν ἔησιν.

ἀλλ' ἄγε, πείρησαι, σκέδασον δέ τὸν κήδεα θυμοῦ·
150 σοὶ δέ ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλὰ τοι ἡδη
νηῦς τε κατείχυσται, καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.

Τὸν δέ τοι αὖτε Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, προξεφη πολύμητις Οδυσσεύς·
Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν, ἥπερ ἀεθλοι,
155 ὃς πρὸν μὲν μάλα πόλλος ἔπαθον, καὶ πόλλος ἐμόγησα·
νῦν δέ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων
ημαι, λισσόμενος βασιλῆα τε, πάντα τε δῆμον.

Τὸν δέ τοι αὖτε Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκεσέ τε ἄντην·
οὐ γάρ σε οὐδέ, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ εἴσκω
160 ἀέθλων, οἵα τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται·
ἀλλὰ τῷδε, ὃςθ' ἂμα νηῆ πολυκλῆδι θαμίζων,
ἀρχὸς ναυτάων, οἵτε πρητῆρες ἔασιν,

φόρτου τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπος ἦσιν ὄδαιῶν,
κερδέων δὲ ἀρπαλέων· οὐδὲ ἀθλητῆρι ἔοικας.

Τὸν δὲ ἄρδεν πόδρα ἴδων προσέφη πολύμητις

Ὀδυσσεύς.

165

ξεῖν, οὐ καλὸν ἔειπες· ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.

οὗτος οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν
ἀνδράσιν, οὔτε φυήν, οὔτ' ἄρδενας, οὔτ' ἀγορητύν.

ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνήρ,
ἄλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει· οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν 170

τερπόμενοι λεύσσουσιν· δέ δὲ ἀσφαλέως ἀγορεύει
αἰδοῖ μειλιχίη, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν.

ἔρχόμενον δέ ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὡς, εἰςορόωσιν.

ἄλλος δέ αὖτ' εἶδος μὲν ἀλίγιος ἀθανάτοισιν·

ἄλλ' οὐ οἱ χάροις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν.

175

ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριτρεπές, οὐδέ κεν ἄλλως

οὐδὲ θεὸς τεύξειε· νόον δέ ἀποφώλιός ἔσσι.

ῷοινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,

εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον· ἐγὼ δέ οὐ νῆσις ἀέθλων,

ὣς σύγε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν δῖω

180

ἔμμεναι, ὅφδε ἥβῃ τε πεποίθεα χερσὶ τ' ἐμῆσιν.

νῦν δέ ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι· πολλὰ γάρ ἔτλην,

ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.

ἄλλα καὶ ὡς, κακὰ πολλὰ παθῶν, πειρήσομ' ἀέθλων.

θυμοδακῆς γάρ μνθος· ἐπώτρυνας δέ με εἰπών.

185

Ἔτα, καὶ αὐτῷ φάρει ἀναίξας λάβε δίσκον

μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρότερον οὐκ ὀλίγον περ,

ἡ οἵω Φαιήηες ἐδίσκεον ἄλλήλοισιν.

τόν ἕτα περιστρέψας ἤκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός·

βόμβησεν δέ λιθος· κατὰ δέ ἐπηξαν ποτὶ γαῖη

190

K 2

Φαιήκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
λᾶος ὑπὸ φιτῆς. ὁ δὲ ὑπέροπτατο σῆματα πάντα,
φίμφα θέων ἀπὸ χειρός· ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη,
ἄνδρὶ δέμας εἰκυῖα· ἐπος τὸ ἔφατ', ἐκ τὸ ὄνομαζευ·

195 Καὶ ἡ ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνεις τὸ σῆμα
ἀμφαφόων· ἐπεὶ οὕτι μεμιγμένον ἐστὶν ὅμιλος,
ἄλλὰ πολὺ πρῶτον· σὺ δὲ θάρσει τόνδε γένεθλον·
οὕτις Φαιήκων τόνγ' ἔξεται, οὐδὲ ὑπερήσει.

Ὄς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὁδυσσεύς,
200 χαιρῶν οὔνεχ' ἔταιρον ἐνηέα λεῦσσ' ἐν ἀγῶνι.
καὶ τότε πουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσιν·

Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι! τάχα δὲ στερεὸν ἄλλον
ἥσειν ἢ τοσσοῦτον δῖομαι, ἢ ἔτι μᾶσσον.

τῶν δὲ ἄλλων ὅτινα κραδίη θύμος τε κελεύει,
205 δεῦρο ἄγε, πειρηθήτω, ἐπεί μὲν ἔχολώσατε λήν,
ἢ πὺξ ἡὲ πάλῃ ἢ καὶ ποσὶν, οὕτι μεγαίρω,
πάντων Φαιήκων, πλὴν γένεθλος Λαοδάμαντος.
ξεῖνος γάρ μοι δέ ἐστι· τίς ἀν φιλέοντι μάχοιτο;
ἄφρον δὴ κεῖνός γε καὶ οὐτιδανός πέλει ἀνήρ,

210 ὅστις ξεινοδόνῳ ἔριδα προφέρηται ἀέθλων,
δήμων ἐν ἄλλοδαπῷ· ἔο δὲ αὐτοῦ πάντα κολούνει.
τῶν δὲ ἄλλων οὐ πέρ τιν' ἀναινομαι, οὐδὲ ἀθεριζω,
ἄλλ' ἐθέλω ἴδμεν καὶ πειρηθῆμεναι ἀντην.

πάντα γὰρ οὐ πακός εἰμι, μετ' ἀνδράσιν ὅσσοι ἀέθλοι.

215 εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐνξον άμφαφάσθαι·
πρῶτός καὶ ἄνδρα βάλοιμι, διστεύσας ἐν ὅμιλῳ
ἀνδρῶν δυσμενέων· εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἔταιροι
ἄγχι παρασταῖεν, καὶ τοξαζοίατο φωτῶν.
οὗτος δή με Φιλοκτήτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ,

- δῆμῳ ἔνι Τρώων, ὅτε τοξαζούμεθ² Ἀχαιοί· 220
 τῶν δ' ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέστερον εἶναι,
 ὅσσοι νῦν βροτοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
 ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,
 οὐθ' Ἡρακλῆ, οὐτ' Εὐρύτω Οἰχαλίη,
 οἱ δα καὶ ἀθανάτοισιν ἐριζεσκον περὶ τόξων. 225
 τῷ δα καὶ αἴψ' ἐθανεν μέγας Εὔρυτος, οὐδὲ ἐπὶ γῆς
 ἀκετ' ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
 ἐκτανεν, οὐνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
 δουρὶ δ' ἀκοντίζω, δσον οὐκ ἄλλος τις διστῶ.
 οῖοισιν δείδοικα ποσὶν μήτις με παρέλθῃ 230
 Φαιήκων· λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθη
 κύμασιν ἐν πολλοῖς· ἐπεὶ οὐ κομιδὴ πατὰ νῆα
 ἦν ἐπηετανός· τῷ μοι φίλα γυναὶ λέλυνται.
 Ής ἔφαθ². οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκήν ἐγένοντο σιωπῆ.
 Ἀλκίνοος δέ μιν οῖος ἀμειβόμενος προσέειπεν. 235
 Ξεῖν, ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
 ἀλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν, ἢ τοι ὁπηδεῖ,
 χωόμενος ὅτι σ' οὗτος ἀνήρ ἐν ὀγῶνι παραστὰς
 νείκεσεν· ὡς ἀν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὐτις ὄνοιτο,
 ὅστις ἐπίσταιτο ἵσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν. 240
 ἀλλ' ἄγε, νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὅφρα καὶ ἄλλῳ
 εἴπης ἡρώων, ὅτε πεν σοῖς ἐν μεγάροισιν
 δαινύῃ παρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν,
 ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἷα καὶ ἡμῖν
 Ζεὺς ἐπὶ ἔογα τίθησι διαμπερές ἐξέτι πατρῶν. 245
 οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες, οὐδὲ παλαισταί,
 ἀλλὰ ποσὶν κραιπνῶς θέομεν, καὶ νηυσὶν ἄριστοι·
 αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη, κίθαροίς τε χοροί τε,

εῖματά τ' ἐξημοιβὰ, λοειρά τε θεομά καὶ εὐναι.
 250 ἀλλ' ἄγε, Φαιήκων βητάρουνες, ὅσσοι ἄριστοι,
 παισατε· ὡς χ' δὲ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἴσι φίλοισιν,
 οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγγνόμεθ' ἄλλων
 ναυτιλίη καὶ ποσσὶ καὶ δραχηστινὶ καὶ ἀοιδῇ.
 Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κιὰν φόρμιγγα λίγειαν
 255 οἰσέτω, ἢ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.

Ὦς ἔφατ̄ Ἀλκίνοος θεοείκελος· ὥστο δὲ κήρυξ,
 οἴσων φόρμιγγα γλαφυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
 αἰσυμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέσταν
 δῆμοι, οἵ κατ' ἀγῶνας ἐϋπρόήστεσκον ἕκαστα·
 260 λείηναν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὔρουναν ἀγῶνα.
 κήρυξ δὲ ἐγγύθεν ἥλθε, φέρων φόρμιγγα λίγειαν
 Δημοδόκῳ· δὲ δέ πειτα κι' ἐς μέσον· ἀμφὶ δὲ κοῦφοι
 πρωθῆβαι ἴσταντο, δαήμονες δραχηθμοῖο·
 πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν· αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
 265 μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.

Αὐτὰρ δὲ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν,
 ἀμφὶ Ἀρεος φιλότητος ἐύστεφάνου τὸν Ἀφροδίτης·
 ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαιστοίο δόμοισιν
 λάθρῃ· πολλὰ δὲ ἔδωκε, λέχος δὲ ἥσχυνε καὶ εὐνὴν
 270 Ἡφαιστοίο ἄνακτος· ἄφαρ δέ οἱ ἀγγελος ἥλθεν
 Ἡλιος, ὃ σφὶ ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι.
 Ἡφαιστος δὲ ὡς οὖν θυμαλγέα μῆθον ἀκουσεν,
 βῆ φ' ἵμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων·
 ἐν δὲ ἔθετ̄ ἀκμοθέτῳ μέγαν ἀκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
 275 ἀρρόνητους, ἀλύτους, ὅφρος ἔμπεδον αὐθὶ μένοιεν.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε δόλον, κεχολωμένος Ἀρει,
 βῆ φ' ἵμεν ἐς θάλαμον, ὅθι οἱ φίλα δέμνι ἔκειτο.

ἀμφὶ δὲ ἦρ ἐρμῆσιν χέε δέσματα κύκλῳ ἀπάντη·
πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἔξεκέχυντο,
ἥντ' ἀράχνια λεπτά, τάγ' οὐκέ τις οὐδὲ ἴδοιτο, 280
οὐδὲ θεῶν μακάρων· πέρι γάρ δολόεντα τέτυκτο.
αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
εἴσατ' ἵμεν ἐς Λῆμνον, ἐϋπτίμενον πτολίεθρον,
ἢ οἱ γαιάων πολὺ φιλτάτη ἐστὶν ἀπασέων.
οὐδὲ ἀλαοσκοπίῃν εἶχε χρυσήριος Ἄρης, 285
ὡς ἴδεν Ἡφαιστὸν κλυτοτέχνην νόσφι κιόντα·
βῆ δὲ ἵμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἡφαιστοῖο,
ἰσχανόων φιλότητος ἐύστεφάνου Κυθερείης.
ἢ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρισθενέος Κρονίωνος
ἐρχομένη κατ' ἄρδενθε· ὁ δὲ εἴσω δώματος ἦει, 290
ἐν τῷ ἀρα οἱ φῦ χειρὶ, ἐπος τῷ ἔφατ', ἐν τῷ ὀνόμαζεν.
Δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντε.
οὐ γάρ ἔθετος μεταδήμιος, ἀλλά που ἥδη
οἴχεται ἐς Λῆμνον μετὰ Σίντιας ἀγριοφάνους.
Ὦς φάτο· τῇ δὲ ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι. 295
τῷ δὲ ἐς δέμνια βάντε πατέραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ
τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἡφαιστοῖο·
οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν, οὐδὲ ἀναεῖδαι.
καὶ τότε δὴ γίγνωσκον, ὅτε οὐκέτι φυκτὰ πέλοντο.
ἀγχίμολον δέ σφι ἥλθε περικλυτὸς Ἀμφιγύνηεις, 300
αὐτις ὑποστρέψας, πρὸν Λήμνου γαῖαν ἵκεσθαι·
Ἡλίος γάρ οἱ σκοπίῃν ἔχεν, εἶπε τε μῆθον.
[βῆ δὲ ἵμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἥτορ.]
ἔστη δὲ ἐν προθύροισι, χόλος δέ μιν ἀγριος ἦρει.
σμερδαλέον δὲ ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσιν. 305
Ζεῦ πάτερ, ἥδε ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,

δεῦθ', ὥνα ἔογα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικά ἵδησθε·
ώς ἐμὲ χωλὸν ἔόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' ἄδηλον Ἄρην·

310 οὗνεχ' ὁ μὲν καλός τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἔγωγε
ἡπεδανὸς γενόμην· ἀτὰρ οὐτὶ μοι αἴτιος ἄλλος,
ἄλλα τοκῆς δύω· τῷ μὴ γείνασθαι ὄφελλον!
ἄλλ' ὅψεσθ', ὥνα τώγε καθεύδετον ἐν φιλότητι,
εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες· ἔγὼ δ' δρόων ἀκάχημαι.

315 οὐ μέν σφεας ἐτέλπα, μίνυνθά γε, κειέμεν οὕτω,
καὶ μάλα περ φιλέοντε· τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἀμφω
εῦδειν· ἄλλα σφωε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
εἰσόκε μοι μάλα πάντα πατήρ ἀποδώσει ἔεδνα,
ὅσσα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἴνεκα κούροις.

320 οὕνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἔχεθυμος.

Ὦς ἔφαθ· οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατεῖς δῶ·
ἢλθε Ποσειδάων γαιόχος· ἢλθ' ἐριούνης
Ἐρμείας· ἢλθεν δὲ ἄναξ ἑπάτογος Ἀπόλλων.

Θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἑκάστη.

325 ἔσταιν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ, δωτῆρες ἔάων.
ἄσθεστος δ' ἀρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαίστου.
ῶδε δέ τις εἴπεσκεν ἴδων ἐς πλησίον ἄλλον.

Οὐκ ἀρετᾷ καὶ μάλα ἔογα· μιχάνει τοι βραδὺς ὡκίν·

330 ὃς καὶ νῦν Ἡφαίστος ἐών βραδὺς εἶλεν Ἄρην,
ῶκύτατόν περ ἔόντα θεῶν, οἵ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
χωλὸς ἐών, τέχνησι· τὸ καὶ μοιχάγοι ὄφελλει.

Ὦς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἄλλήλους ἀγόρευοι.

Ἐρμῆν δὲ προεέειπεν ἄναξ, Διὸς νιὸς, Ἀπόλλων.

335 Ἐρμεία, Διὸς νιὲ, διάκτορε, δῶτορ ἔάων,

ἢ ὃς κεν ἐν δεσμοῖς ἐθέλοις ορατεροῖσι πιεσθεὶς
εῦδειν ἐν λέπτοισι παρὰ χρυσέη Ἀφροδίτη;

Τὸν δ' ἡμείβετ ἔπειτα διάκτορος Ἀργειφόντης
αἱ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ἄναξ ἑκατηβόλῳ Ἀπόλλον!
δεσμοὶ μὲν τοὺς τόσους ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχοιεν,
ἡμεῖς δ' εἰςօρόφτε θεοὶ, πᾶσαι τε θέανται.
αὐτὰρ ἐγὼν εῦδοιμι παρὰ χρυσέη Ἀφροδίτη!

Ως ἔφατ· ἐν δὲ γέλως ὥστ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ³⁴⁰
Ἡφαιστον πλυτοεργόν, ὅπως λύσειν Ἀρηα.
καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσηνύδα.

Λῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι, ὡς σὺ κελεύεις,
τίσειν αἴσιμα πάντα μετ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Τὸν δ' αὗτε προσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις.³⁴⁵
μή με, Ποσείδαον γαιόχε, ταῦτα κέλευε.
δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγνάσθαι.
πῶς ἀν ἐγώ σε δέοιμι μετ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
εἴ κεν Ἀρης οἴχοιτο, χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας;

Τὸν δ' αὗτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθω³⁵⁰
Ἡφαιστί, εἵπερ γάρ κεν Ἀρης χρεῖος ὑπαλύξας
οἴχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τάδε τίσω.

Τὸν δ' ἡμείβετ ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις.³⁵⁵
οὐκ ἔστ, οὐδὲ ἔοικε, τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.

Ως εἰπὼν, δεσμῶν ἀνίει μένος Ἡφαιστοιο.³⁶⁰
τὸ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῦ λύθεν, ορατεροῦ περ ἔόντος.
αὐτίκ' ἀναίξαντε, δι μὲν Θρήνης βεβήκει,
ἥ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομειδῆς Ἀφροδίτη,
εἰς Πάφον· ἐνθα δέ οἱ τέμενος, βωμός τε θυήεις.
ἐνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἔλαιο

365 ἀμβρότῳ, οἵα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἔόντας·
ἀμφὶ δὲ εἴματα ἔσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἵδεσθαι.

Ταῦτ' ἄρδ' ἀοιδὸς ἀειδεπερικλυτός· αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἥσιν ἀκούων, ἡδὲ καὶ ἄλλοι
Φαιήκες δολιχῆρετμοι, ναυτίκλυτοι ἄνδρες.

370 Ἀλκίνοος δ' Ἀλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν
μουνάξ δοχήσασθαι, ἐπεὶ σφισιν οὔτις ἔριζεν.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαιραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο,
πορφυρέην, τὴν σφιν Πόλυβος ποίησε δαΐφρων·
τὴν ἔτερος φίττασκε ποτὶ νέφρεα σκιόεντα,

375 ἴδνωθεὶς ὅπίσω· ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόστ' ἀερθεὶς,
ὅηδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οῦδας ἱκέσθαι.
αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαιρὴ ἀν' ἴθὺν πειρήσαντο,
ώρχείσθην δὴ ἐπειτα ποτὶ χθονὶ ποντικοτείοῃ,
ταρφεῖ ἀμειβομένω· κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι,
380 ἔσταότες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ ιόμπος ὁρώρει.
δὴ τότ' ἄρδ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος Ὁδυσσεύς·

Ἄλκινοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λεῶν,
ἢ μὲν ἀπείλησας, βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
ἢ δ' ἄρδ' ἐτοῦμα τέτυκτο· σέβας μὲν ἔχει εἰσορόωντα.

385 Ως φάτο· γήθησεν δ' ιερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
αἷψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·

Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες·
οἱ ξεῖνος μάλα μοι δοκέει πεπνυμένος εἶναι.
ἄλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήιον, ὡς ἐπιεικές.

390 δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
ἀρχοὶ ιραίνουσι, τριςκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·
τῶν οἱ φᾶρος ἔκαστος ἐϋπλυνὲς ἡδὲ χιτῶνα
καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος·

αἴψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέες, ὅφδ' ἐνὶ χερσὶν
ξεῖνος ἔχων, ἐπὶ δόρπον ἵη χαιρῶν ἐνὶ θυμῷ.

395

Ἐνρύαλος δέ ἐ αὐτὸν ἀρεστάσθω ἐπέεσσιν
καὶ δώρῳ· ἐπεὶ οὗτος πατὰ μοῖραν ἔειπεν.

Ὦς ἔφαθ· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίρεον, ἥδ' ἐκέλευον·
δῶρα δ' ἄρδ' οἰσέμεναι πρόεσσαν κήρυναι ἕκαστος·
τὸν δ' αὐτὸν Ἐνρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε.

400

Ἄλκινος κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
τοιγάρ ἔγώ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ὡς σὺ κελεύεις·
δώσω οἱ τόδ' ἄρδ παγχάλκεον, ὃ ἔπι ιώπη
ἀργυρέη, ιολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος
ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ οἱ ἄξιον ἔσται.

405

Ὦς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·

Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε! ἔπος δ' εἶπερ τι βέβακται
δεινόν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι.
σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἴδεειν καὶ πατρίδ' ἵκέσθαι
δοῖεν· ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἀπὸ πήματα πάσχεις.

410

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προεσέφη πολύμητις Ὁδυσ-
σεύς·

καὶ σύ, φίλος, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν!
μηδέ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
τούτου, ὃ δὴ μοι δῶκας, ἀρεστάμενος ἐπέεσσιν.

415

Ἔπι δα, καὶ ἀμφὶ ὠμοισι τέτο ξίφος ἀργυρόηλον.
δύσετό τ' ἡέλιος, καὶ τῷ ολυτά δῶρα παρῆν·
καὶ τάχ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγανοί·
δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσσαν περικαλλέα δῶρα.
τοῖσιν δ' ἡγεμόνεν ἰερὸν μένος Ἀλκινόοιο·

420

ἔλθόντες δὲ κάθιζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισιν.

δή δα τότ᾽ Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·

Δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέν, ἥτις ἀρίστη·

425 ἐν δ’ αὐτῇ θὲς φᾶρος ἐϋπλυνές ἦδε χιτῶνα.

ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἴηνατε, θέρμετε δ’ ὕδωρ,
ὄφρα λοεσσάμενός τε, ἵδων τ’ εῦ κείμενα πάντα
δῶρα, τά οἱ Φαιήκες ἀμύμονες ἐνθάδ’ ἔνεικαν,
δαιτί τε τέρπηται, καὶ ἀοιδῆς ὅμινον ἀκούων.

430 καὶ οἱ ἐγὼ τόδ’ ἄλεισον ἐμὸν περικαλλὲς ὅπάσσω,
χρύσεον, ὄφρος ἐμέθεν μεμνημένος ἡματα πάντα
σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διὺ τ’, ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.

Ὦς ἔφατ· Ἀρήτη δὲ μετὰ δμωῆσιν ἔειπεν,
ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὅτι τάχιστα.

435 αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ’ ἴστασαν ἐν πυρὶ αηλέῳ·
ἐν δ’ ἄρδ’ ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἐλοῦσαι.

γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ’ ὕδωρ.
τόφρα δ’ ἄρδ’ Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
ἔξεφερεν θαλάμοιο, τίθει δ’ ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,

440 ἐσθῆτα, χρυσόν τε, τά οἱ Φαιήκες ἔδωκαν·
ἐν δ’ αὐτῇ φᾶρος θῆκεν, καλόν τε χιτῶνα,
καὶ μν φωνήσασ’ ἐπεα πτερόεντα προσηύδα.

Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ’ ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον,
μήτις τοι καθ’ ὄδὸν δηλήσεται, ὅππότ’ ἀν αὗτε

445 εὑδηγθα γλυκὺν ὑπνον, ιών ἐν νηὶ μελαινῇ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ’ ἄκουσε πολύτιλας δῖος Ὀδυσσεύς,
αὐτὶν ἐπήροτνε πῶμα, θοῶς δ’ ἐπὶ δεσμὸν ἴηλεν
ποιεῖλον, ὃν ποτέ μν δέδαε φρεσὶ πότνια Κίρκη.

αὐτόδιον δ’ ἄρα μν ταμίη λούσασθαι ἀνωγεν,

450 ἐς δ’ ἀσάμινθον βάνθ· ὁ δ’ ἄρδ’ ἀσπασίως ἴδε θυμῷ

θερμὰ λοέτο· ἐπεὶ οὗτι κομιζόμενός γε θάμιζεν,
ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλνψοῦς ἡγύκόμοιο·

τόφροι δέ οἱ κομιδή γε, Θεῷ ὥσ, ἔμπεδος ἦεν.

τὸν δ' ἐπεὶ οὗν δύωαι λουστον, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,

ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλον ἥδε χιτῶνα,

455

ἐκ ψώντος αὐτοῦ βάσις ἄνδρας μέτα οἰνοποτῆρας

ἥπε· Ναυσικάα δὲ, Θεῶν ἀπὸ κάλλος ἔχουσα,

στῆ δα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύνα ποιητοῖο·

θαύμαζεν δ' Ὁδυσῆα ἐν ὁφθαλμοῖσιν ὅρῶσα,

καὶ μιν φωνήσασ· ἐπει πτερόεντα προσηύδα·

460

Χαῖρε, ξεῖν! ἵνα καὶ ποτὲ ἐὼν ἐν πατρὶδι γαῖῃ

μνήσῃ ἐμεῖ, ὅτι μοι πρώτῃ ζωάγρῳ ὁφέλλεις.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσ-

σεύς.

Ναυσικάα, θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,

οὕτω νῦν Ζεὺς θείη, ἐρύγδουπος πόσις Ἡρῆς,

465

οἴκαδέ τὲ ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἡμαρτὶδέσθαι·

τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι, Θεῷ ὥσ, εὐχετοῷμην

αἰεὶ ἡματα πάντα· σὺ γάρ μὲν ἐβιώσαο, κούνη.

Ὕδα, καὶ ἐς θρόνον ἴεται παρὸν Ἀλκίνοον βασιλῆα.

οἱ δὲ ἡδη μοίρας τὲ ἐνεμον, κερόωντό τε οἶνον.

470

κήρυξ δὲ ἐγγύθεν ἡλθεν, ἄγων ἐρήρον ἀοιδόν,

Ἀημόδοκον, λαοῖσι τετιμένον· εἰσε δὲ ἀρόν αὐτὸν

μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.

δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς,

νώτου ἀποπροταμών - ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο -

475

ἀργιόδοντος νόσ, θαλεσὴ δὲ ἦν ἀμφὶς ἀλοιφῆ·

Κήρυξ, τῇ δή, τοῦτο πόρεις κρέας, ὅφρα φάγησιν,

Ἀημοδόνω, καὶ μιν προσπινέομαι, ἀγνύμενός περ.

πᾶσι γάρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ
 480 τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὐνεκ' ἄρα σφέας
 οἵμας Μοῦσ' ἐδίδαξε· φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν.
 Ως ἄρδ' ἔφη· κήρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
 ἥδω Δημόδοκῷ· ὁ δ' ἐδέξατο, χαιρε δὲ θυμῷ.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἔτοῖμα προκείμενα χειρας ὕαλον.
 485 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς·
 Δημόδοκ', ἔξοχα δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἀπάντων·
 η σέγε Μοῦσ' ἐδίδαξε, Λιὸς παῖς, η σέγ' Ἀπόλλων.
 λίην γάρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεις,
 490 ὅστ' ἔρξαν τὸ ἐπαθόν τε, καὶ ὅστ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί,
 ὡςτε που η αὐτὸς παρεὼν, η ἄλλου ἀκούσας.
 ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον ἀεισον
 δουρατέον, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
 ὃν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὁδυσσεύς,
 495 ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οἱ Ἰλιον ἔξαλάπαξαν.
 αἴ κεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
 αὐτίκ' ἔγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν,
 ὡς ἄρα τοι πρόφρων Θεός ὥπασε θέσπιν ἀοιδήν.
 Ως φάθ'. ὁ δ' δομηθεὶς Θεοῦ ἥρχετο, φαῖνε δ'
 ἀοιδήν,
 500 ἐνθεν ἐλών, ὡς οἱ μὲν ἐνστέλμων ἐπὶ νηῶν
 βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
 Αργεῖοι· τοὶ δ' ἥδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὁδυσῆα
 εἴατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ, ιεκαλυμμένοι ἵππῳ.
 αὐτοὶ γάρ μιν Τρῷες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
 505 ὡς δὲ μὲν ἐστήκει· τοὶ δ' ἀκριτα πόλλ' ἀγόρευον,
 ἥμενοι ἀμφ' αὐτόν· τρίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή,

ἡὲ διατμῆξαι κοῦλον δόρυν νηλεῖς χαλκῷ,
ἢ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκοης,
ἢ ἔαρν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι·
τῇπερ δὴ καὶ ἐπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν.

510

αῖσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' εἴατο πάντες ἄριστοι
Ἄργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ Κῆρα φέροντες.

ἥειδεν δ', ὡς ἀστυν διέπραθον νῖες Ἀχαιῶν,
ἱππόθεν ἐκχύμενοι, κοῦλον λόχον ἐκπρολιπόντες.

515

ἄλλον δ' ἄλλη ἄειδε πόλιν κεραΐζεμεν αἰπήν.

ἀντὰρ Ὁδυσσῆα προτὶ δώματα Δηϊφόβοιο
βήμεναι, ἥντ' Ἄρηα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.
κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα,
νικῆσαι καὶ ἐπειτα, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.

520

Ταῦτ' ἄρδ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
τήκετο· δάκρυν δ' ἔδενεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
ὡς δὲ γυνὴ κλαίησι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
ὅστε ἐῆς πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσησιν,
ἄστεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἥμαρ.

525

ἡ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' ἐξιδοῦσα,
ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα ιωκύει· οἱ δέ τ' ὅπισθεν
κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον ἥδε καὶ ὕμους,
εἴρεδον εἰςανάγουσι, πόνον τ' ἔχεμεν καὶ δῖζύν.

τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί·

530

ὡς Ὁδυσσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὁφρύσι δάκρυνον εἰβεν.

ἐνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἷος ἐπεφράσατ' ἥδ' ἐνόησεν,
ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
αἴψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·

535

Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἥδε μέδοντες·
 Δημόδοκος δ' ἥδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν·
 οὐ γάρ πω πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' ἀβίδει.
 εξ οὖ δορπέομέν τε, καὶ ὕδρος θεῖος ἀοιδός,
 540 ἐκ τοῦδ' οὖπα παύσατ' διῆνυροῖο γόοιο
 δὲ ξεῖνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
 ἀλλ' ἄγ', δὲ μὲν σχεθέτω, ἵν' διμῶς τερπώμεθα πάντες,
 ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὗτο·
 εἶνεκα γὰρ ξείνοιο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
 545 πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ οἱ δίδομεν φιλέοντες.
 ἀντὶ καστιγνήτου ξεῖνός θ' ἵκετης τε τέτυκται
 ἀνέροι, ὅστ' ὀλίγον περ ἐπιψαύῃ πραπίδεσσιν.
 τῷ νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν,
 δέ, ττι κέ σ' εἴρωμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιόν εστιν.
 550 εἴπερ δὲνομέ, δέ, ττι τὸ κεῖθι κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε,
 ἄλλοι θ', οἵ κατὰ ἄστυ, καὶ οἱ περιναιετάουσιν.
 οὐ μὲν γάρ τις πάμπταν ἀνώνυμός ἐστ' ἀνθρώπων,
 οὐ κακός, οὐδὲ μὲν ἐσθλός, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται·
 ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεὶ κε τέκωσι, τοκῆσες.
 555 εἰπέ δέ μοι γαῖάν τε τεὴν, δημόν τε πόλιν τε·
 δόφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
 οὐ γάρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἔασιν,
 οὐδέ τι πηδάλι' ἐστὶ, τάτ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
 ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν,
 560 καὶ πάντων ἴσασι πόλιας καὶ πίονας ἀγροὺς
 ἀνθρώπων· καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἄλλος ἐκπερόωσιν,
 ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεναλυμμέναι· οὐδέ ποτέ σφιν
 οὔτις τι πημανθῆναι ἔπι δέος, οὐδὲ ἀπολέσθαι.
 ἀλλὰ τόδ' ὡς ποτε πατρὸς ἐγὼν εἰπόντος ἄκουσα

- Νανσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων⁷ ἀγάσασθαι 565
 ἡμῖν, οὐνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἀπάντων.
 φῇ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν εὔεογέα νῆα
 ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἡεροειδεῖ πόντῳ
 δραισέμεναι, μέγα δ' ἡμιν ὅρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
 ὡς ἀγόρευ⁸ ὁ γέρων· τὰ δέ κεν Θεὸς ἡ τελέσειεν, 570
 ἡ καὶ ἀτέλεστ⁹ εἴη, ὡς οἱ φίλοι ἔπλετο θυμῷ.
 ἀλλ¹⁰ ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἄστινας ἵκεο χώρας
 ἀνθρώπων· αὐτούς τε πόλεις τὸ εὖ ναιεταώσας.
 ἡ μὲν ὅσοι χαλεποὶ τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι. 575
 οἵ τε φιλόξεινοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
 εἰπὲ δ', ὅτι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἐνδοθι θυμῷ,
 Αργείων, Δαναῶν, ἥδ' Ἰλίου οἶτον ἀκούων.
 τὸν δέ Θεοὶ μὲν τεῦξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὅλεθρον
 ἀνθρώποις, ἵνα ἡσι καὶ ἐστομένοισιν ἀοιδῆ. 580
 ἡ τίς τοι καὶ πηὸς ἀπέφθιτο Ἰλίοθι πρό,
 ἐσθλὸς ἐὼν γαμβρὸς ἡ πενθερός, οἵτε μάλιστα
 κήδιστοι τελέθουσι, μεθ¹¹ αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν,
 ἡ τίς που καὶ ἐταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδώς,
 σοθλός; ἐπεὶ οὐ μέν τι κασιγνήτοιο χερσίων 585
 γίγνεται, ὃς κεν, ἐταῖρος ἐὼν, πεπνυμένα εἰδῆ.

